

LeesKost

Koster's Bijzondere Boekensite

Het licht aan het eind van de loopGeplaatst op [26 maart 2022](#) door [Piet Windhorst](#)**Een kogel vertelt**

De belevenissen en waarnemingen van een kogel die wacht tot hij wordt afgeschoten.

Het verhaal van een roman wordt meestal verteld door een van de personages. Martin Michael Driessen koos voor zijn achtste boek voor een wel zeer ongewone verteller. Alles wordt verteld vanuit het perspectief van een revolverkogel. De kogel gedraagt zich wel als een mens die waarneemt, denkt en dingen beleeft. De schrijver is

heel consequent als het gaat over de plaats waar de kogel zich bevindt en van waaruit hij observeert. Dat wordt al in de eerste zin aangegeven: *Ik sta rechtop in een kartonnen doosje, in het gelid met negen collega's*. Hij belandt ook in de revolver en kan dan kijken vanuit het magazijn. Het best kan hij kijken als hij eindelijk, schietklaar voor de loop ligt, dan ziet hij het licht aan het eind van de tunnel.

Auteur

Martin Michael Driessen (1954) is regisseur, vertaler en schrijver. Zijn eerste boek [Gars](#) verscheen in 1999. Vanaf 2012 verschenen er met een zekere regelmaat romans. In 2012 [Vader van God](#). Met [Rivieren](#) ontving hij de ECI-literatuurprijs en [De pelikaan](#) werd genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs (shortlist).

In een tijd dat autobiografieën overheersen in de Nederlandse literatuur, het liefst met een jeugdtrauma, is deze roman van Driessen heel opvallend. Hij gaat uit van een idee: het perspectief vanuit een pistoolkogel. Het lijkt een waagstuk, maar het resultaat is een spannend en geestig verhaal. Ook hier blijkt Driessen een rasverteller. Dat de kogel steeds verhuist van eigenaar maakt het verhaal heel afwisselend. De eerste verhuizing gaat over het verplaatsen van de kogel van het doosje naar de revolver. De beschrijving van de verhuizing is kostelijk. Heel spannend wordt het als de revolver eigendom wordt van een misdadiger. In een gevecht moet hij het wapen gebruiken. De beschrijving van het schieten is heel bijzonder. *Telkens als de trekker wordt overgehaald nader je met een onverbidde mechanische klik je laatste moment op aarde. Geen tijd om over de eindigheid der dingen na te denken, want wij zelf zijn dat einde. In ieder geval voor drie dode dealers, terwijl ikzelf schot na schot opruk naar de loop. Nog even en dan is het mijn beurt...maar er zijn geen dealers meer.*

De schrijver gaat uiterst ver met zijn personificaties van het pistool en de kogel. Het wapen heeft de naam Henry. Hij zwijgt altijd, maar één keer voert hij het woord. Henry houdt een toespraak voor zijn kogels. Een heel fraai fragment in het boek. De vorm en de inhoud doen aan de Bijbel denken. Hij manifesteert zich als God. *Ik ben die ik ben en ik was eer jullie werden*. Verderop zegt hij: *Jullie zijn mijn uitverkoren discipelen*. De kogel gedraagt zich in vele opzichten als een mens. Hij gebruikt alle zintuigen: hij hoort de mensen spreken, hij ruikt de kruitdamp, hij is voortdurend aan het observeren. Ook heeft hij gevoel. Dat blijkt als hij in de cilinder van de revolver wordt geschoven. *Dit gevoel is onbeschrijfelijk. Het metaal om me heen heeft logischerwijze dezelfde temperatuur als mijn huls, het is geolied en vormt een tunnel die me van alle zijden omvangt zonder te knellen. Het voelt als thuiskomen*. Het mooie is dat de kogel zich de huwelijkspartner voelt van de revolver. De reis door Amerika voelt hij als een huwelijksreis.

Het boek bevat veel grappige elementen. Dat begint al bij de omslag: het kogelgat dat het boek doorboort. Dan is er het gedicht aan het begin over een kogel. Het is zogenaamd van A.E. Housman, maar in het radioprogramma *De Taalstaat* onthulde Driessen dat hij zelf het gedicht had geschreven, weliswaar in de stijl van Housman. Er is ook sprake van een grapje als bij de Amerikaanse familie een Nederlandse schrijver opduikt met de naam Michael. Hij was in Nederland meermalen voor literaire prijzen genomineerd. Het lijkt erop dat Driessen zich hier even laat zien. Het boek zit vol ironie en humor, maar er worden ook diepzinnige dingen gezegd, bijvoorbeeld over het huwelijk en de zin van het leven. Dat maakt dat het boek niet oppervlakkig is.

Dit zeer originele en fantasierijke boek is heerlijke leeservaring.

Martin Michael Driessen – *Het licht aan het einde van de loop*. ISBN 978-90-282-2104-8, 89 pagina's, € 18,50. Amsterdam: [Van Oorschot](#) 2022.